

EUROOPAN KESKUSPANKIN PÄÄTÖS,
tehty 4 päivänä maaliskuuta 2004,
Euroopan keskuspankin asiakirjojen saamisesta yleisön tutustuttavaksi

(EKP/2004/3)

(2004/258/EY)

EUROOPAN KESKUSPANKIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan keskuspankkijärjestelmän ja Euroopan keskuspankin perussäännön ja erityisesti sen 12.3 artiklan,

ottaa huomioon Euroopan keskuspankin työjärjestyksen ⁽¹⁾ ja erityisesti sen 23 artiklan,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 1 artiklan toisessa kohdassa vahvistetaan avoimuuden periaate ilmaisemalla, että sopimus merkitsee uutta vaihetta kehityksessä sellaisen yhä läheisemmän Euroopan kansojen välisen liiton luomiseksi, jossa päätökset tehdään mahdollisimman avoimesti ja mahdollisimman lähellä kansalaisia. Avoimuudella lisätään hallinnon legitimitettä, tehokkuutta ja vastuullisuutta ja vahvistetaan siten kansanvallan periaatteita.
- (2) Yhteisessä julistuksessa ⁽²⁾, joka koskee Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission asiakirjojen saamisesta yleisön tutustuttavaksi 30 päivänä toukokuuta 2001 annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 1049/2001 ⁽³⁾, Euroopan parlamentti, neuvosto ja komissio kehottavat unionin muita toimielimiä ja elimiä hyväksymään asiakirjojen julkisesta saatavuudesta sisäisiä sääntöjä, joissa otetaan huomioon kyseisen asetuksen periaatteet ja rajoitukset. Yleisön oikeudesta saada tietoja Euroopan keskuspankin asiakirjoista ja arkistoista 3 päivänä marraskuuta 1998 tehdystä päätöksessä EKP/1998/12 ⁽⁴⁾ vahvistettua EKP:n asiakirjojen saamista yleisön tutustuttavaksi koskevaa sääntelyä pitäisi muuttaa vastaavasti.
- (3) Olisi myönnettävä laajempi mahdollisuus tutustua EKP:n asiakirjoihin siten, että samalla kuitenkin suojellaan EKP:n ja kansallisten keskuspankkien riippumattomuutta perustamissopimuksen 108 artiklassa ja perussäännön 7 artiklassa tarkoitettulla tavalla; lisäksi olisi varmistettava tiettyjen EKP:n tehtävien suorittamiseen erityisesti liittyvien seikkojen luottamuksellisuus. Päätöksenteon ja siihen liittyvien sisäisten keskustelujen ja valmistelujen tehokkuuden turvaamiseksi asioiden käsittely EKP:n päätöstentekoelinten kokouksissa on luottamuksellista, ellei asianomainen elin päättä julkistaa keskustelujensa tulosta.

- (4) Tiettyjä yleisiä ja yksityisiä etuja olisi kuitenkin suojattava poikkeussäännöksiin. Lisäksi EKP:n olisi suojeltava euroseteleiden koskemattomuutta maksuvälineenä, ja tähän sisältyvät rajoituksitta väärentämistä vastaan käytettävät aitoustekijät, tuotantoon liittyvät tekniset erittelet, setelivarastojen fyysinen turvallisuus ja euroseteleiden kuljettaminen.
- (5) Kun kansalliset keskuspankit käsittelevät hallussaan olevia EKP:n asiakirjoja koskevia pyyntöjä, niiden olisi neuvoteltava EKP:n kanssa sen varmistamiseksi, että tätä päätöstä sovelletaan täysimääräisesti, jollei ole selvää, että asiakirja on luovutettava tai että sitä ei tule luovuttaa.
- (6) Avoimuuden lisäämiseksi EKP:n olisi annettava mahdollisuus tutustua sekä sen laatiimiin että sen vastaanottamiin asiakirjoihin ja samalla varattava asianomaisille kolmansille osapuolille oikeus ilmaista näkemyksensä niiltä peräisin olevien asiakirjojen luovuttamisesta.
- (7) Hyvien hallintokäytäntöjen noudattamisen varmistamiseksi EKP:n olisi sovellettava kaksivaiheista menettelyä,

ON PÄÄTTÄNYT SEURAAVAA:

1 artikla

Tarkoitus

Tämän päätöksen tarkoituksena on määritellä ne edellytykset ja rajoitukset, joiden mukaisesti EKP voi antaa EKP:n asiakirjoja yleisön tutustuttavaksi, ja edistää tällaisiin asiakirjoihin tutustumismahdollisuutta koskevia hyviä hallintokäytäntöjä.

2 artikla

Asiakirjoihin tutustumiseen oikeutetut ja soveltamisala

1. Jokaisella unionin kansalaisella sekä jokaisella luonnollisella henkilöllä, joka asuu jossain jäsenvaltiossa, sekä jokaisella oikeushenkilöllä, jolla on sääntömääräinen kotipaikka jossain jäsenvaltiossa, on oikeus tutustua EKP:n asiakirjoihin tässä päätöksessä määriteltujen edellytysten ja rajoitusten mukaisesti.

⁽¹⁾ Päätös EKP/2004/2, tehty 19 päivänä helmikuuta 2004, Euroopan keskuspankin työjärjestyksen hyväksymisestä. Katso tämän virallisen lehden sivu 33.

⁽²⁾ EYVL L 173, 27.6.2001, s. 5.

⁽³⁾ EYVL L 145, 31.5.2001, s. 43.

⁽⁴⁾ EYVL L 110, 28.4.1999, s. 30.

2. EKP voi samojen edellytysten ja rajoitusten mukaisesti antaa luonnollisen henkilön, joka ei asu missään jäsenvaltiossa, tai oikeushenkilön, jolla ei ole sääntömääräistä kotipaikkaa missään jäsenvaltiossa, tutustua EKP:n asiakirjoihin.

3. Tämä päätös ei rajoita kansainvälisen oikeuden välineisiin tai niiden täytäntöönpanemiseksi annettuihin säädöksiin perustuvaa yleisön oikeutta tutustua EKP:n asiakirjoihin.

3 artikla

Määritelmät

Tässä päätöksessä tarkoitetaan

- a) 'asiakirjalla' ja 'EKP:n asiakirjalla' mitä tahansa EKP:n laatimaa tai sen hallussa olevaa tallennetta (paperille tulostettua tai sähköisessä muodossa tallennettua tekstiä taikka ääni- tai kuvatallennetta tai audiovisuaalista tallennetta), joka koskee sen politiikkoja, toimintaa tai päätöksiä, sekä asiakirjoja, jotka ovat peräisin Euroopan rahainstituutilta (jäljempänä 'ERI') ja Euroopan talousyhteisön jäsenvaltioiden keskuspankkien pääjohtajien komitealta (jäljempänä 'pääjohtajien komitea');
- b) 'kolmannella' EKP:n ulkopuolista luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä tai yksikköä.

4 artikla

Poikkeukset

1. EKP ei anna tutustuttavaksi asiakirjaa, jonka sisältämien tietojen ilmaiseminen vahingoittaisi

- a) sellaisen yleisen edun suoja, joka koskee
 - EKP:n päätöksentekoelementtien asioiden käsittelyn luottamuksellisuutta,
 - yhteisön tai jäsenvaltion finanssi-, raha- tai talouspolitiikkaa,
 - EKP:n tai kansallisten keskuspankkien sisäisiä rahasioita,
 - euroseteleiden koskemattomuuden suojelemista,
 - yleistä turvallisuutta,
 - kansainvälisiä finanssi-, raha- tai talousasioihin liittyviä suhteita;
- b) yksityiselämän ja yksilön koskemattomuuden suoja, erityisesti yhteisön lainsäädännön mukaista henkilötietojen suoja;
- c) sellaisten tietojen luottamuksellisuutta, joiden luottamuksellisuutta suojellaan yhteisön lainsäädännön perusteella.

2. EKP kieltäytyy antamasta tutustuttavaksi asiakirjaa, jonka sisältämien tietojen ilmaiseminen vahingoittaisi

- tietyn luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön taloudellisten etujen, mukaan lukien teollis- ja tekijänoikeudet, suoja,
- tuomioistuinkäsittelyn ja oikeudellisen neuvonannon suoja,
- tarkastus-, tutkinta- ja tilintarkastustoimien tarkoitusten suoja,

jollei ylivoimainen yleinen etu edellytä ilmaisemista.

3. Tutustuttavaksi ei anneta asiakirjaa, joka sisältää sisäiseen käyttöön tarkoitettuja mielipiteitä osana EKP:n neuvotteluja ja alustavia keskusteluja, päätöksen tekemisen jälkeenkään, jollei ylivoimainen yleinen etu edellytä ilmaisemista.

4. Jos kyse on kolmannen asiakirjasta, EKP kuulee tätä arvioidakseen, onko tässä artikkelissa säädettyä poikkeusta sovellettava, paitsi jos on selvää, että asiakirja on luovutettava tai sitä ei tule luovuttaa.

5. Jos vain osaan pyydetystä asiakirjasta voidaan soveltaa poikkeusta, muut asiakirjan osat luovutetaan.

6. Tässä artikkelissa säädettyjä poikkeuksia sovelletaan ainoastaan niin kauan kuin suojeleminen on asiakirjan sisällön kannalta perusteltua. Poikkeuksia voidaan soveltaa enintään 30 vuoden ajan, ellei EKP:n neuvosto nimenomaisesti toisin määrää. Kun kyseessä ovat yksityisyyden suoja tai kaupallisia etuja koskevien poikkeusten piiriin kuuluvat asiakirjat, poikkeuksia voidaan tarvittaessa soveltaa tämän jälkeenkin.

5 artikla

Kansallisten keskuspankkien hallussa olevat asiakirjat

Kansallinen keskuspankki saa luovuttaa hallussaan olevia EKP:n laatimia asiakirjoja sekä ERI:stä tai pääjohtajien komitealta peräisin olevia asiakirjoja ainoastaan kuultuaan ensin EKP:tä luovutuksen laajuudesta, jollei ole selvää, että asiakirja on luovutettava tai että sitä ei tule luovuttaa.

Kansallinen keskuspankki voi tämän asemesta toimittaa pyynnön edelleen EKP:lle.

6 artikla

Hakemukset

1. Hakemus saada tutustua asiakirjoihin on esitettävä EKP:lle⁽¹⁾ kirjallisesti, sähköinen muoto mukaan luettuna, jollain unionin virallisista kielistä ja riittävän täsmällisesti, jotta asiakirja on EKP:n tunnistettavissa. Hakijan ei tarvitse perustella hakemusta.

2. Jos hakemus ei ole riittävän täsmällinen, EKP pyytää hakijaa täsmentämään hakemustaan ja avustaa hakijaa tässä.

⁽¹⁾ Hakemus toimitetaan osoitteeseen European Central Bank, Secretariat Division, Kaiserstrasse 29, D-60311 Frankfurt am Main. Faksi (49-69) 1344 6170. Sähköpostiosoite: ecb.secretariat@ecb.int.

3. Jos hakemus koskee erittäin pitkää asiakirjaa tai erittäin suurta määrää asiakirjoja, EKP voi neuvotella hakijan kanssa epävirallisesti kohtuullisen ratkaisun löytämiseksi.

7 artikla

Alkuperäisten hakemusten käsittely

1. Asiakirjoihin tutustumista koskevat hakemukset käsitellään välittömästi. Hakijalle lähetetään vastaanottoilmoitus. Yhteensä 20 työpäivän kuluessa hakemuksen vastaanottamisesta tai 6 artiklan 2 kohdan mukaisesti pyydettyjen täsmennysten vastaanottamisesta EKP:n sihteeristön ja kielipalvelujen pääjohtaja joko päättää antaa pyydetyn asiakirjan tutustuttavaksi ja antaa asiakirjan tutustuttavaksi 9 artiklan mukaisesti tai ilmoittaa kirjallisesti, mistä syystä hakemus on hylätty kokonaan tai osittain, sekä hakijan oikeudesta tehdä uudistettu hakemus 2 kohdan mukaisesti.

2. Jos hakemus hylätään kokonaan tai osittain, hakija voi 20 työpäivän kuluessa siitä, kun hän on vastaanottanut EKP:n vastauksen, tehdä uudistetun hakemuksen ja pyytää EKP:n johtokuntaa tarkastelemaan päätöstä uudelleen. Jos EKP ei anna vastausta alkuperäisen hakemuksen käsittelyä varten asetetussa 20 työpäivän määräajassa, hakija voi myös tehdä uudistetun hakemuksen.

3. Poikkeuksellisesti, esimerkiksi silloin, kun hakemus koskee erittäin pitkää asiakirjaa tai erittäin suurta määrää asiakirjoja, EKP voi jatkaa 1 kohdassa säädettyä määräaikaan 20 työpäivällä edellyttäen, että hakijalle ilmoitetaan tästä ennakolta ja että lykkäys perustellaan yksityiskohtaisesti.

4. Tämän artiklan 1 kohtaa ei sovelleta hakemuksiin, jotka ovat liiallisia ja kohtuuttomia, varsinkaan silloin, kun ne ovat toistuvia.

8 artikla

Uudistettujen hakemusten käsittely

1. Uudistetut hakemukset käsitellään välittömästi. Yhteensä 20 työpäivän kuluessa hakemuksen vastaanottamisesta EKP:n johtokunta joko hyväksyy hakemuksen ja antaa asiakirjan tutustuttavaksi 9 artiklan mukaisesti tai ilmoittaa kirjallisesti, mistä syystä hakemus on hylätty kokonaan tai osittain. Jos EKP kieltäytyy antamasta asiakirjaa kokonaan tai osittain tutustuttavaksi, se ilmoittaa hakijalle tämän käytettävissä olevista perustamissopimuksen 230 ja 195 artiklan mukaisista oikeussuojakeinoista.

2. Poikkeuksellisesti esimerkiksi silloin, kun hakemus koskee erittäin pitkää asiakirjaa tai erittäin suurta määrää asiakirjoja, EKP voi jatkaa 1 kohdassa säädettyä määräaikaan 20 työpäivällä edellyttäen, että hakijalle ilmoitetaan tästä ennakolta ja että lykkäys perustellaan yksityiskohtaisesti.

3. Jos EKP ei anna vastausta asetetussa määräajassa, hakemus katsotaan hylätyksi, ja hakija voi nostaa kanteen tuomioistuimessa ja/tai kannella oikeusasiamiehelle EY:n perustamissopimuksen 230 ja 195 artiklan mukaisesti.

9 artikla

Asiakirjaan tutustuminen hakemuksen perusteella

1. Hakijat saavat tutustua EKP:n luovuttamiin asiakirjoihin joko sen tiloissa tai siten, että heille toimitetaan niistä jäljennös, mukaan lukien sähköisessä muodossa oleva jäljennös, jos sellainen on saatavissa. Hakijalta voidaan periä korvaus jäljennösten ottamisesta ja lähettämisestä. Korvaus ei saa ylittää todellisia kopiointi- ja lähetyskuluja. Asiakirjoihin tutustuminen EKP:n tiloissa, alle 20 A4-kokoisen sivun kopiointi ja tutustuminen suoraan sähköisessä muodossa on maksutonta.

2. Jos EKP on jo luovuttanut asiakirjan ja se on helposti saatavilla, EKP voi täyttää asiakirjan antamiseen tutustuttavaksi liittyvät velvollisuutensa tiedottamalla hakijalle, miten hän voi saada asiakirjan.

3. Asiakirjat toimitetaan hakijan toivomusten mukaan sellaisena toisintona ja sellaisessa muodossa, jossa ne ovat (mukaan lukien sähköinen tai muu muoto).

10 artikla

Asiakirjojen jäljentäminen

1. Tämän päätöksen mukaisesti luovutettuja asiakirjoja ei saa jäljentää tai käyttää kaupallisiin tarkoituksiin ilman EKP:n etukäteen erikseen antamaa lupaa. EKP voi evätä luvan perusteellista.

2. Tällä päätöksellä ei rajoiteta sellaisten olemassa olevien tekijänoikeutta koskevien sääntöjen soveltamista, jotka saattavat rajoittaa kolmannen oikeutta jäljentää tai hyödyntää luovutettuja asiakirjoja.

11 artikla

Loppusäännökset

Tämä päätös tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Kumotaan päätös EKP/1998/12.

Tehty Frankfurt am Mainissa 4 päivänä maaliskuuta 2004.

EKP:n puheenjohtaja

Jean-Claude TRICHET